

Hétszázmillió könyvre

A Kiadói Főigazgatóság első félévi gyorsmérlegéből kitűnik, hogy összesen 715 millió forintot költöttünk könyvekre.

Az első félév könyvforgalma 7 százalékkal haladta meg az előző esztendő azonos időszakát. A fővárosban tevékenykedő Állami Könyvtár-tervező Vállalat 346 millió forintot fordított a könyvtárak felújítására, 24 millióval — 6,7 százalékkal — nagyobb, mint 1977 első hat hónapjában. A vidéki állami könyvtártervezés gazdája, a Művelt Nép Könyvtártervező Vállalat ennél is nagyobb mértékben, 25 millió forinttal — 7,3 százalékkal — tetézte forgalmát. Csaknem ugyanilyen mértékben bővült a szövetkezeti könyvtártervezés is. A könyvtárak — a tavalyi időszakhoz hasonlóan — mintegy 85 millió forint értékű könyvet kaptak a könyvtárellátótól.

Napközi táborok

Az idén — a tavalyinál 10 ezerrel több — mintegy 50 ezer általános iskolás diák nevelhető be a nyári napközi táborokba. Az Oktatási Minisztériumban elmondták: a tapasztalatok szerint a szülők többsége örömmel fogadja azt a lehetőséget, hogy gyermeke pedagógus felügyelete mellett, kellemes környezetben vakációzhasson. Az iskoláról gondoskodó tanácsok is felismerték a nyári táborok nevelési lehetőségeit.

A fővárosban — a tavalyihoz hasonlóan az idén is — naponta mintegy 16 ezer diák keresheti fel a nyári napközi táborokat. Csongrád megyében 2300, Hajdú-Bihar megyében 2000, Szolnok megyében 1800, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében pedig több mint 1600 diák napi programjáról gondoskodik.

Örvendetes, hogy az idén a korábbinál is több leendő pedagógus, egyetemi és főiskolai hallgató tölti a nyarat, vagy annak jelentős részét a gyerekek között. A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola erre külön fel is készíti hallgatóit, oktatási programjának fontos része a nyári napközi munka megtervezése.

Katona József: Bánk bán. Előadás a Dóm téren, ma este 8 órakor.

A 12. Szegedi Ifjúsági Napok. Ünneplés megnyitja ma 16 órakor az új-szegedi szabadtéri színpadon.

VII. Művelődésméltai Nyári Egyetem, az MTA Biológiai Központjában. Előadások 9 órától.

A 19. Szegedi Nyári Tár-lat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában, naponta 10-19 óra között.

Medgyessy Ferenc-emléki kiállítás a November 7. Művelődési Központban, megtekinthető naponta 10-18 óra között.

Váro Márton szobrászművész kiállítása a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában, naponta 10-18 óra között.

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

A Víz előtt Szeged, a Somogyi-könyvtár kiállítása, naponta 10-18 óra között.

Tanyaszínház, Ásotthalom, ma este 7 órakor.

Szegedi Ipari Vásár, Marx tér, nyitva naponta 10-19 óra között.

A fotóklubok 14. szegedi szalonja a Bartók Béla Művelődési Központban, mindennap 10-18 óráig.

Iparművészeti VIT-pályázati kiállítás a Gulácsy Lajos-teremben, naponta fél 10-18 óra között.

A Szegedi Szabadtéri Játékok húsz éve. Kiállítás a Móra Ferenc Múzeum dísztermében, valamint a múzeum állandó kiállításai.

Dán néptánc-tábor, Vederes István kollégium.

Ember és olaj címmel Horváth Dezső és Gyenes Kálmán fotókiállítás, az Ády Endre Művelődési Házban, naponta 10-12 és 18-22 óra között.

Népi hangszerek kiállítása Tápién, a Juhász Gyula Művelődési Házban, naponta 15 és 19 óra között.

Mától

Ifjúsági napok

Tizenkettedik alkalommal rendezi meg a városi KISZ-bizottság és az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda a szegedi ifjúsági napokat.

A négynapos eseménysorozatra ma, pénteken érkeznek az ország minden részéből a fiatalokat szállító különvonatok és autóbuszok.

A 12. szegedi ifjúsági napok ünneplés megnyitójára ma, pénteken délután 4 órakor kerül sor az újszegedi szabadtéri színpadon, melynek keretében beat- és folk-együttesek, néptáncsoportok lépnek fel. A fiatalok este a szabadtéri színpadon a Bánk bán előadását tekintik meg. Este 10-től a KSZV ifjúsági klubjában az EAST együttes ad éjszakai dzsessz-rock koncertet.

Holnap a VIT jegyében egész napos fesztiválkoncert lesz a Tisza-parton a Hungária-szálló és a hid közötti új partszakaszon. Több mint tíz beat- és folk-együttes, valamint pol-beat énekesek lépnek fel. Délután 4 órától rendezik meg a hagyományos ifjúsági karnevált. A szellemes és humoros produkciók menete a Szent István térről indul, végigvonul a Lenin körúton, a Hungária-szálló felé, a gyermekklinika felé, a Lenin körúton folytatja útját. A nap érdekes programja még a mai dalosok találkozója a Móra Parkban és a szabadtéri képzőművészeti kiállítás. Ugyancsak szombaton a szegedi ifjúsági ház nagytermében délután fél 6-kor kiállítás nyílik, mely bemutatja az Ezerester és Öttörbölt Vállalat tevékenységét. Este a Hunyadi László színpadon várják a fiatalokat.

A vasárnapi program élére az újszegedi strandon zajló játékos sportvetélkedő ki-vánkozik, melyet a televízió egyenesben közvetít.

Királynői monológ Mozi, szanzon, humor

Almási Éva, civilben

A királynőre — igen stílusosan — várni kell. Amint megérkezik (kezében emni, innivaló, afféle rögtönzött est- vagy inkább éjebédre készülőbe a szünetben): Almási Éva arcán feszültség, nyugodtsága mögött a munkáján tépelődő ember szorongása.

Nem tudok én igazán mit mondani premier előtt. Úgy érzem, előre elpufogatnám minden, tarsolyomban levő készletemet. Van, akit a szerelem beszédessé tesz, van akit hallgatagga. Engem a munkám szerelme az utóbbiak közé sorol. Nehéz és új dolog ráhangolódni egy szerepre, még akkor is, ha megszokott körülmények között, ismerős terepen birkózik vele az ember. Hát még így... Ha a mikrofont veszem számtásba, akár egy rádiójáték... De a gesztusok mértékét, szélességét meg azért kell felülvizsgálni, hogy vajon a tizedik sor után, a hátrább ülő többség mennyire és hogyan tudja vizuálisan befogadni az előadást, az én jelenlétemet. Nem ismerem meg kellőképpen a saját hatósugaramat... Minden szerepben az ember önbizalma újra megmértetik. Ha ilyen félkész állapotban bármít is mondok, nem tudom túltenni magam azon, hogy esetleg nem sikerül az, amit a próbákban még csak kísérleteztek.

Királynőszerepek? Gertrudist játszani egy adott írói, irodalmi szituáció követelménye. Politikai irányvonala eléggé „megvan írva”, nem létezik „a” negatív hős, csak negatív ember. Nekem legalább három olyan pont kell, bármilyen szerepben, amelyekkel azo-

nosítani tudom a saját egyéniségemet. Pontok, amik különösen érdekelnek mint egyént, mint magánembert. A közönség nem lehet arra kíváncsi, milyen „általános királynőt” adok. Csak akkor lehet izgalmas, ha magamból plántálok valamit bele Gertrudisba. A hogyanra ne is kérdezzen! Ha most azt mondanám magának, hogy X-jelenetben ezt meg azt csinálom majd, akkor maga beül a premierre és várja. És ha mégsem így történne, nos akkor... Mondom, ezért nem szeretek sokat beszélni a bemutatkozó előtt. Milyen bol-dogan feküdnék gondtalanul a Szőke Tiszán, és nem gondolkodnék már azon, mit is, hogyan is... Ugyan most szintén ott napozok néha, de egyáltalán nem gondtalanul. Űristen, lehet hogy már eddig is túl sokat mondtam. De azért talán elég, ugye?

D. L.

Székkutas a képernyőn

Székkutas órási előnnyel indult az összkomfortos faluvá válás útján: pontenciális mintaközséggé nyilvánították egyszer, és a többiek-nél előbb elkészítették távlati fejlesztési tervét. Ez a tény indította el föltehetően a szegedi körzeti stúdió tévéstábját, hogy elénk tárja, milyen most Székkutas. A szerdán délután sugárzott riportfilm tanyáról indul, ahol 76 aprójszágot nevelnek és 11 disznót hizlálnak, és az idős házaspár két véleményen van a nagy kérdésre adandó válaszbán: bemen-jünk a faluba, vagy kint maradunk? Az asszony menne a család után, a férj fél, hogy bent unná magát. Nagy Mátyas traktorosok bent laknak, elkerülhetetlennek mondják a beköltözésüket, hiszen a gyerekek iskolába járása kényszerítő körülmény volt, szép házban laknak, az asszony mégis azt mondja, kint jobb volt. Jó, hogy vágoasztalan nem sarkították le és nem szegényítették igen-nem feleletre a beköltözés igen nagy dilemmáját. A me-gyünk-maradunk huzavonája természetesen emberi megnyilvánulás, ettől még a fa-lu egyszerűen fejlődhet. Ahogy láttuk, fejlődik is.

Mi a különleges Székkutas-ban? — Erre a kérdésre vár-tuk mindvégig a választ. Hogy sok ház épül? Minden faluban-városban sokat épí-tenek. Hogy „telepszerűen” fűzik egymás mellé a háza-kat? Az építési célszerűség mellé tegyük oda bátran: ez is gusztus dolga, és nem biz-tos, hogy mindenütt ebben látják holnap is az üdvözítő példát. Hogy mélyről indult, a tengersík semmiből születt? Ilyen falut sem kell nagyon keresnünk, van sok.

Azt a tudatot erősítette bennünk a riportfilm har-minc perce, hogy a jó szö-vekezet központi tényező, ki-induló alap és betetőző aka-rat is lehet egy falu életé-ben. Nem mindegyik szövet-kezet vallja földadatának, hogy neki kell téglát vetnie, mert tagjai házat építenének, és építőbrigádjának nem csu-pán istállót, sertéstelepet kell

építenie, hanem szemre is csinos, praktikus házakat is. A másik oldalát is észre kell vennünk ugyanennek a falu-építési ambíciónak: a sok új házra való pénz is a terme-lőszövetkezetből kerül ki. Dolgozik összesen húsz mér-nők ebben a térségben, és az átlagnál több — és talán jobb is — a gép. Ez a két tényező szorozza föl hamar a 24 arany-koronás föld valódi értékét, és a Jókai utca új házait in-nen kell eredeztetnünk. Sok termelőszövetkezetnél elő-rebb jár a székkutasi, termé-szetes következmény, hogy a falu is előrébb léphetett.

Összinté volt mindvégig a film hangja. Nem akarta a példa révén bemészelní az eget. Itt bukkant föl az a probléma, hogy néhány em-bernek a gyönyörű szép mű-velődési házról leghamarabb a „nyakolaj” jut eszébe, és itt hangzott el az is, hogy az egészségház megépítése „úszik”. Benyújtották volna a számlát a tévések? Nem steril faul Székkutas — sze-rencsére —, sok minden együtt él benne, én ezt há-moztam ki belőle.

Ha jól meggondoljuk, min-den községünkben kitelne legalább egy félórás riport. Jó is lenne lassan lépegetve többre is ellátogatni, de a biz-tatás mellé egy nagyobb biz-tatást is tennénk: ha kell, szorítsa sarokba a riportert beszélgetőtársait, hogy kide-rüljön, kikhez kötődik egy-egy jó gondolat, és kik való-sítják meg, amit kitaláltak? Elmondta az elnök, a titkár, a párttitkár, az orvos, a fa-lu történetének írója — szin-te tudni lehetett, ki követ-kezik majd —, amit tőle a szűrkül mikrofonos gyakor-lat vár, de Székkutas titka, nem jött elő: nagyot akaró, tenni tudó, makacs emberek viszik előre ezt a falut.

H. D.

Húszéves a szabadtéri

Ebben az évben is volt egy futball-világba-jnok-ság... S szinte még le sem csillapodtak a kedélyek, Be-ne és Farkas, Albert és Mé-szöly pompás teljesítményei láttán, máris felharsantak a fanfárok a fogadalmi temp-lom előtt. Kodály Hary Já-nosával kezdődött, Madách Tragédiájával folytatódott. Ezekben a napokban egyet-len vasárnapi délutánon leg-alább 50 ezer embert gyűlt össze a belvárosi utcákon: igen nagy sikert aratott a KISZ-fiatalok látványos, mókás karneválja.

A szakszervezetek orszá-gos néptáncfesztiválján elő-ször járt Szegeden a szabad-kai Mladost-együttes.

Az ünnepi hetek talán leg-kiemelkedőbb rendezvénye augusztus 10. és 20. között a Szegedi Ipari Kiállítás volt. Elsősorban a könnyű-

1966

ipar, illetve az élelmiszer-ipar vonultatta fel termé-keit, de a több mint hetven kiállító között találhattunk textil-, bútortelektromos és finommechanikai vállalatokat is. Dr. Vitéz András, az Országos Idegenforgalmi Hi-vatal vezetője nyitotta meg a kiállítást, s nyilatkozatá-ban elmondta, hogy az ipari seregszemle országos fórummá válhat a jövőben. Végezetül egy kis ízelítő — a vendégkönyvekből: „A ki-állítás anyaga csodálatos”, „Kérjük a gyárakat és a ke-reskedelmeket, meg akiket il-lel, végre tegyék lehetővé, hogy a kiállított dolgokat — meg is lehessen vásárolni az üzletekben.”

Neves külföldi vendégmü-vészekkel — Virginia Gordo-ni, Juan Oncina, Carlo Ca-va — először mutatták be a Faustot. Két világhírű ma-gyar táncos, Lakatos Gab-riella és Róna Viktor is fel-lépett. Az előadást megte-kintette Kállai Gyula mi-niszterelnök és József Csan-kiwicz lengyel miniszterel-nök is. Nagy sikert aratott a grúz balett Otello-előadá-sa.

A nemzetközi motorcsó-nakversenyen Európa-bajno-ki számokat is rendeztek. A magyar motorcsónaksport történetében először magyar versenyző, Vasvári Miklós győzött, a 700 köbcéntisek kategóriájában...

1966-ban 74 ezren tekintet-tek meg a szabadtéri előadá-sait, 50 ezernél is többen az ipari kiállítást. A közel száz rendezvénynek majdnem félmillió látogatója volt.

G. R.

Ebédszünetben

— avagy egyetem nyáron

A művelődésméltai nyá-ri egyetemen két székesfe-hérvári korreferensnek — inkább helyi adottságokat bemutató — felszólalását a közművelődés általános di-daktikai és metodikai kérdé-seit tagláló előadás követte. Azaz, csak követte volna, ha a hallgatóság erre igényt tart. Am, az előző tájékoz-tatók időbeli csúszása miatt, az egyetem résztvevői csak

látszólagos figyelmet szen-teletek a témának. Azt is csak egy ideig. Negyed kettő körül ugyanis — tisztelet a kivételnek — egyre nagyobb számmal tűntek föl a kijárat felé tartó népművelők.

A debreceni előadó — akinek türelmét és kitartá-sát magam is csodáltam — próbált tudomást nem ven-ni a távozókról, s folytatta a tanulságos beszámolót. Tanulságos lett volna, hisz arról beszélt, hogyan sike-rült megvalósítani Hajdú-Biharban az üzemek és mű-velődési otthonok együttmű-ködését. Anyagában hasznos tanácsokat, módszerbeli fo-gásokat ismertett. Az egy-re fogó közönséget látva azonban úgy döntött — teljes joggal —, mielőbb be-fejezi mondandóját. Igaz, az országban elsőként nekik si-került megbizonyítani, hogy a művelődési otthonok és üze-mek közti együttműködés nem fiktív idea, hanem élő gyakorlat, de hát minek ezt firtatni, mikor dél elmúlt, és pár perc innen az étte-rem.

A délutáni beszélgetésen jelenlevő „elhallgatott” korreferens — velem együtt — arra gondolhatott, majd itt meghallgatják. De nem ez történt. Helyette egyszeri, konkrét esetekről volt szó mindössze...